

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Iurispatronatus Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 1. quomodo creetur iuspatronatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

LIBER SECVNDVS

continet quomodo Iuspatr. creetur, & acquiratur.

CAPVT PRIMVM.

Quomodo creetur Iuspatr.

SVMMARIVM.

1 Iuspatronatus est ius artificiale, creatur, & in esse deducitur hominis opera. 2 Id fit mediante fundatione, constructione, & dotatione ecclesie. 3 Patroni fiunt predicta facientes. 4 Iuspatr. aliud in abstracto, & 5 Aliud quando ad esse deducitur. 6 Consensus Diocesani requiritur in acquisitione iurispatr. 7 Fundantes, construentes, & dotantes Ecclesias si nihil dicant de iurepat. tamen fiunt patroni. 8 Ratio quare consensus Diocesani requiratur.	9 Et consensus predictus debet esse expressus. 10 Consensus predictus quando presumatur interuenisse. 11 Consensus Diocesani requiritur, in cuius Diocesi fundatur Ecclesia. 12 Consensus predictus prestatur a Capitulo Sede Episcopali vacante. 13 Consensus dictus requiritur siue laicus, siue clericus fundet ecclesiam. 14 Etiam si fundatio fiat ex iussu testatoris. 15 Qui consensus etiam post fundationem potest interuenire. 16 Heres fundans ecclesiam iussu Episcopi alibi contra testatoris voluntatem, penam

B 3 non

- non incurrit.
- 17 *Consensus prædictus potest esse etiam Prælati inferioris.*
- 18 *Consensus Episcopi requiritur, non simul & Capituli.*
- 19 *Diæcesanus si nolit consentire, compellitur per eius Superiorem.*
- 20 *Vt per eius Metropolitanum.*
- 21 *Consensus prædictus si absit, Diæcesanus potest Ecclesiam destruere, non autem qui eam fundavit.*

Nunc videndum est quomodo Iuspatr. creatur, & acquiratur. Iuspatronatus ergo est ius artificiale, non naturale; Nam, creatur, & in esse deducitur mediante hominis opera, seu artificio, cum quis dat fundum pro ecclesia construenda, seu construit, vel dotat Ecclesiam, Cappellam, vel Altare, & sic artificialiter deducit rem de non esse ad esse. Card. Abb. & alij in Rubr. de iuspatr.

3 Iuspatr. creatur et ex collatione fundi, ex constructione, seu dotatione; Ideoque

prædicta facientes acquirunt iuspatr. cap. filijs 16. q. 7. Vnde versus,

Patronum faciunt dos, & edificatio, fundus.

Vide Card. Tuscum practice. Concluf. iuris, littera I. concluf. 600. & Cardin. Seraphinum decif. 518. Rot. Roman. & Praxim Archiepisc. Leonis parte secunda. cap. 21. num. 35. de iurepatr. & Rotam Roman. part. 2. decif. 269. nu. 2. in nouissim. & Cassadorum decif. 6. num. 2. de iurepatron. & qui fundum tradit fit patronus si transtulit dominium fundi in ecclesiam.

Lambertini. de iurepatr. lib. 1. parte 1. q. 2. artic. 2. & num. 2. & iuspatr. aliud fuit creatum et in abstracto quando hoc iuspatron. fuit inuentum à Legislatore; aliud est iuspatr. quod creatur & et in esse deducitur, quando ecclesia, cappella, altare, seu quodcunque beneficium creatur: nec sufficit fundatio, constructio, & et dotatio, sed requiritur consensus Diæcesani in ædificatione, & reservatione iuspatr. ita probat Lambert. vbi supra art. 3. n. 5. & seq. & Card. Tuscus vbi

su-

supra. & si fundans, con-
 7 struens, & † dotans nihil
 de reseruatione iurispatr. di-
 xerunt, acquirunt tamen ius-
 patr. dummodo expresse il-
 lud non remiserint, ita est
 communis opinio, de qua
 Lambert. vbi supra artic. 4.
 8 nu. 12. ratio † quare dictus
 cōsensus requiratur est, quia
 cum ius istud sit spirituale,
 non possunt laici propria au-
 ctoritate spiritualia tractare.
 cap. 2. de Iudic. Lambertin.
 9 art. 5. vbi supra. & iste † con-
 sensus expressus requiratur,
 10 nec sufficit tacitus, & † iste
 consensus præsumitur inter-
 uenisse, maxime cum diu ec-
 clesia pro ecclesia sit habita,
 & in ea missæ sunt celebratæ,
 & sunt campanæ, Lambert.
 vbi supra art. 6. & 7. num. 2.
 Card. Seraphin. decis. 871.
 11 requiratur † autem consensus
 Diœcesani illius loci, in quo
 fundatur ecclesia. Card. in
 cap. nobis. de iurepatr. num.
 1. Lambert. artic. 8. vbi su-
 12 pra, & † Sede Episcopali va-
 cante potest Capitulum da-
 re licentiam ecclesiam ædifi-
 candi, vt acquiratur iuspatr.
 & est communis opinio, de
 qua Lambert. artic. 9. num.

6. vbi supra, & prædictus con-
 13 sensus † requiratur siue sit
 laicus, siue sit clericus, qui
 ecclesiam fundat. Lambert.
 art. 10. vbi supra. dictus con-
 14 sensus † requiratur etiam in
 Cappella fundanda ex iussu
 testatoris, & tunc cum dictus
 consensus interuenit, post
 eius mortem iuspatr. ortum
 duxisse dicitur à die præstiti
 consensus, & ideo dictum
 iuspatr. non dicitur esse in
 hæreditate testatoris. Lam-
 bert. artic. 11. num. 2. vbi su-
 pra, qui consensus potest etiã
 15 post foundationem † interue-
 nire. Lambert. art. 12. vbi
 supra. Cum ergo dictus con-
 sensus Episcopi requiratur, si
 hæres fundat ecclesiam ali-
 16 bi, quam † iusserat testator
 Episcopo sic iubente, in pœ-
 nam cōminatam non incidit.
 arg. c. nemo. il 1. de consecr.
 distinct. 1. Lambert. art. 13.
 17 vbi supra, & in † creatione iu-
 rispatr. potest interuenire
 cōsensus inferioris Episcopo,
 dummodo habeat Episcopa-
 lem potestatem, & in tali fun-
 18 datione solus Episcopi † con-
 sensus requiratur, nec est ne-
 cessarius consensus Capituli.
 Lambertin. art. 14. & 15. vbi

24 Pars I. Lib. II. Cap. II.

19 supra. Et si † Dioecesanus non vult consentire potest compelli per superiorem, vel superior ipse potest consentire. Card. in cap. nobis quæst. 6. de iurepatr. Abb. conf. 59. col. 3. vers. 3. principaliter confidero par. 2. Lambert. vbi supra art. 16. qui Dioecesanus Episcopus † potest compelli per suum superiorem puta Ar-

chiepiscopum. Doct. in c. nullus de iurepatr. Lambert. 21 vbi supra art. 17. & si † ecclesia sit fundata sine Dioecesani consensu poterit demoliri & reuocari per dictum Dioecesanum, non autem per fundantem, maxime nolentem Dioecesano. Lambert. vbi supra art. 18.

CAPVT SECVNDVM.

Quomodo acquiratur Iuspatr. per fundantes, construentes, seu dotantes.

SVMMARIVM.

- 1 Fundans, constituens, & dotans Ecclesiam sunt patroni insolidum.
- 2 Quod procedit alternativè unum faciendo.
- 3 Si plures fundent, omnes sunt patroni.
- 4 Si plures construant, omnes sunt patroni.
- 5 Et procedit etiam in fabricantibus operam ad constructionem.
- 6 Si plures dotent, omnes sunt patroni.

- 7 Si unus omnia perficit solus fit patronus.
- 8 Consensus Dioecesani in supradictis requiritur.
- 9 Iuspatr. in abstracto est indivisibile, sed quoad executionem divisibile.
- 10 Ecclesia ubilibet potest edificari nisi sit prohibitum.
- 11 Patronus quis efficitur si det domum, ut sit Ecclesia.
- 12 Dominus fundi fit patronus si in suo fundo fundetur Ecclesia sine eius sciëntia si ratificet.
- 13 Et si construens bona fide fuerit dicto casu fit patronus, quia